

РЕЦЕНЗІЯ

на «Освітньо-професійну програму «Медіація» для підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право, кваліфікація Магістр. Право, Медіація» Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Актуальність ОПП «Медіація». Із здобуттям Україною державного суверенітету у країні розпочалися та продовжуються по даний час глибинні трансформації засад суспільного устрою та суспільних цінностей. Квінтесенцією усіх вищезазначених змін стало утвердження принципу «Людина – міра усіх речей» на противагу від принципу попереднього суспільства «Держава – міра усіх речей». Ця парадигмальна зміна стратегічного вектора суспільного розвитку знайшла своє втілення у статті 3 Конституції України. У ній, зокрема, йдеться про те, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави.

Останнє, в свою чергу, зумовило зміну парадигми освітньої політики Української держави, її вимог до світоглядного спрямування та змісту освіти, її форм та методів. Особливо глибоких якісних змін уже зазнала та продовжує зазнавати юридична освіта у зв'язку зі зміною суспільних вимог до професійних якостей правника. Квінтесенцією цих якостей правників нової генерації є їх здатність та готовність захищати людські права і основоположні свободи, утверджувати верховенство права, конституційні цінності, бути відданими принципам людської моралі та професійної гідності, справедливості, рівності, неупередженості, незалежності, співпереживання та дотримання високих етичних стандартів.

Як переконує неупереджений аналіз рецензованої ОПП «Медіація», її мета повністю співпадає із вищезазначеними цілями. Крім того, метою ОПП «Медіація», як доречно зазначається у ній самій, є формування у здобувачів вищої правничої освіти високого рівня прикладних практичних навичок та умінь вирішувати юридичні суперечки і конфлікти як у традиційний спосіб, так і за допомогою альтернативних позасудових методів, їх здатності розв'язувати будь-які задачі та проблеми правозастосування, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

На думку рецензента, в ОПП «Медіація» правильно визначено особливий об'єкт вивчення слухачами програми – це право та медіація водночас як складні соціальні явища, а також особливості їх застосування, що ґрунтується на загальнолюдських цінностях і правових принципах, в основу яких покладено людську гідність та верховенство права.

Повністю підтримую визначення авторами ОПП «Медіація» квінтесенції теоретичного змісту предметної області програми, а саме: формування у студентів-слухачів програми поглиблених знань про: творення права; його тлумачення та особливості застосування; правові цінності, принципи, природу і зміст правових інститутів, етичні стандарти правничої професії; медіацію як цінність, її техніки, технології, форми та види.

Правильно визначені укладачами ОПП «Медіація» методи, методики та інші технології навчання студентів, його інструменти та обладнання. Цілком поділяю також формулювання авторами рецензованої освітньої програми її основного фокуса прикладання зусиль (спеціалізації програми) та найважливіших особливостей. У рецензованій ОПП «Медіація» також ретельно вписані такі атрибутивні елементи освітніх програм цього типу, як: придатність випускників програми до працевлаштування за фахом та до подальшого їх навчання; академічні права випускників; характер викладання, навчання та оцінювання набутих студентами компетентностей.

Програмні компетентності слухачів програми вважаю за необхідне охарактеризувати більш детально, оскільки у них, на нашу думку, втілено квінтесенцію програми. Зокрема, повністю підтримую формулювання укладачами ОПП «Медіація» інтегральної компетентності випускників програми – це їх здатність розв'язувати складені спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності юриста-медіатора або у процесі навчання праву за спеціалізацією «Медіація», що передбачає застосування поліваріантного підходу до правових доктрин і моделей медіації, її принципів і процедур, класичних й інноваційних технік і технологій та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності, на належне оволодіння якими націлена ОПП «Медіація», охоплюють достатній обсяг та глибину знань, умінь і навичок сучасного висококваліфікаційного професіонала з університетською повною вищою освітою, який здатний креативно мислити і діяти у такий же спосіб як індивідуально, так і у складі професійних команд.

Ще ретельніше вписані у рецензованій ОПП «Медіація» **фахові компетентності**. Найважливішою їх особливістю є те, що вони передбачають як повноцінну та завершену підготовку правника з університетською магістерською освітою (на це спрямовані безпосередньо компетентності 1-7 та 9-16, а їх досягненню слугує вивчення студентами шести обов'язкових правничих дисциплін), так і професіонала-медіатора з університетською магістерською освітою (на це спрямовані компетентності 8 та 17-21, які забезпечуються вивченням однієї обов'язкової та 9 вибіркових навчальних дисциплін, а також проходженням виробничої практики обсягом у 30 кредитів ЄКТС. Разом із загальним обсягом підготовки юриста-медіатора у межах ОПП «Медіація» **90 кредитів ЄКТС всього**, вищеописане змістове наповнення програми робить вищезазначену освітню програму не просто інноваційною, а унікальною в Україні.

Додаткових позитивних якостей цій програмі додає той факт, що її виконання заплановано у межах реалізації Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича грантового проекту «Медіація: навчання і трансформація суспільства» Програми ЄС “Erasmus+” КА2:СВНЕ. В силу цього рецензована програма увібрала в себе чимало нових європейських підходів та трендів до підготовки професіоналів-медіаторів.

Висновок. Рецензована ОПП «Медіація» повністю відповідає чинним на даний час в Україні нормативним вимогам до освітніх програм такого типу, є

наскрізь інноваційною, враховує найзлободенніші потреби України у висококваліфікованих професіоналах відповідної професійної спрямованості, а тому заслуговує бути підтриманою і схваленою Вченою радою університету та якнайшвидше впровадженою в освітню діяльність університету.

Рецензент

Андрій БУТИРСЬКИЙ,
суддя Господарського суду
Чернівецької області,
доктор юридичних наук, професор

Засвідчую підпис судді Бутирського А.А.

ВІДПІЛ ПО РОБОТІ З ПЕРСОНАЛОМ
ТА ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ
ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

головний
суддя Є.С. Шенбер

